

KÖNYVESPOLC

Massimo Battolla:

La Divina Commedia negli Ex Libris

Genova, 2010.

Levelezőlap méretű könyvecske érkezett a közelmúltban Olaszországból *Kőhegyi Gyula* művésztagunk kezeihez. Az Itáliában megjelent kiadvány címe: Az Isteni Színjáték az ex librisen. Ebben fent feltüntetett összeállítója olyan könyvjegyeket jelentetett meg eredeti színben és méretben, melyek a nevére készültek és Dante eposzának egy-egy jelenetét ábrázolják. Ez már a negyedik kötete a sorozatnak, melynek mindegyik lapján a Pokol egy-egy mondata szerepel, a kép ezt kívánja megjeleníteni.

A kötet bevezető szövegét maga a neves gyűjtő, Dante fáradhatatlan tisztelője, Battolla úr írta. Az ex libris és a Commedia összefüggéseiről *Gian Carlo Torre* olasz nyelvű előszavában olvasható kisebb tanulmány. Mintegy 60 könyvjegy képe látható ebben a pompás kiállítású könyvben. A lapok alkotói főként olasz művészek, de Európa több országából is érkezett alkotás a szerzőkiadó korábbi felkérése alapján. Hazánkat egyedül *Kőhegyi Gyula* alkotása képviseli, aki újabb felkérés alapján már a következő kötet képen munkálkodik.

Soós Imre

Egy szürrealista exlibris-művész: KASKIPURO

A Finn Exlibris Egyesület kiadása, Helsinki, 2010.

A címben szereplő művész nevével nem először találkozunk az olvasó. Lapunk 2008/4. számában *Leila Lehtiranta* finn újságíró írta már róla cikket abból az alkalomból, hogy a művész rézkarc-exlibrist készített a finn államelnök, *Athissaari* részére. A kisgrafika képe a cikkel együtt jelent meg és ízelítőt adott arról az egyedülálló alkotói világról, melynek alapján az ítések a szürrealizmus formavilága sorolják

Pentti Kaskipuro (1930-2010) finn grafikusművészt.

A könyv írója, *Niklas Bengtsson* mondanivalóit a művész főként mélynyomású technikával készült ex libriseire korlátozza. Nyilvánvalóan jelentős egyéb grafikai tevékenységéről alig esik szó. Ezzel szemben kultúrtörténeti alaposággal veszi számba a könyvjegyeket, az alkotásjegyzék időrendi sorában, az 1966. esztendővel kezdődően.

Az idén, szeptember 4-én elhunyt művész első ex librise a finn grafika egyik unikuma: egy könyv fedőlapjára rajzolt, úgynevezett szuperexlibris. Ennek rajzáról később lenyomatot is készítettek, így ez lett az első tétele a 43 ex librisből álló alkotásjegyzékének. A 68 oldalas, finn és angol nyelven megjelentetett könyv fejezetei a lapok stílusjegyei szerint is tagolódnak és elemzik a szürrealista gyökerekre utaló, majd a hybridumán alkotásokat. Ez utóbbin olyan kisgrafika értendő, melyen az emberi alakot növényi, állati vagy gépi elemek beiktatásával jeleníti meg. Egy ilyen lap képét közöljük e cikkben. Szó esik még a miszticizmus irányába tett kitérőkről is, de végül is a kiteljesedett szürrealizmus jegyeit viselő lapok adják meg munkásságának gerincét.

Pentti Kaskipuro rézkarca, C3

Az elemzések során az életmű mintegy fele képen is az olvasó szeme elé kerül és nem kell nagy műtörténeti jártasság ahhoz, hogy a néző megállapítsa az irányzat egyik vezéregyénisége, *Giorgio de Chirico* (1888-1978) hatását. A tanulmány szerzője is gyakran említi az olasz mester nevét és az ahhoz fűződő „Pittura metafisica” fogalomkörét, mint a korai szürrealizmus itáliai jelenségét.

A cikkünk elején említett, egyszer már bemutatott lap a finn köztársasági elnök kívánságára lakásuk egy részletét ábrázolja. Ebben csak egy leterített, kerek asztal és körülötte három közönséges tonettszék látható. A kisgrafika címet is kapott: SYMPOSITION. A Béke-díjas finn elnök szűkebb családjával ezeken ülve szokta a világ gondjait, dolgait megbeszélni. A csend-ülte szobának és tulajdonosának így kölcsönzött halhatatlanságot a nemrég eltávozott finn mester, akit a híres portugál exlibris-enciklopédia Európa meghatározó művészei között szerepeltet.

Soós Imre

EGYESÜLETI HÍREK

2011-ben ünnepli a KBK szegedi csoportja 50 éves megalakulásának évfordulóját. Ez alkalomból ünnepi összejövettel, kiállítás fogja az ünnep fényét emelni. Várható időpontja a „Szegedi Napok”-hoz fog kapcsolódni, amit május 21-22-én tartanak meg. *A 2011-ben amúgy is esedékes tisztújító közgyűlés ugyanezkor kerül megtartásra.*

A Somogyi Könyvtárban és a Kass Galériában kerülnek megrendezésre a kiállítások. A művészek részére a kiállítási felhívás már előző számunkban megjelent, de ezen számunkban megismételjük. Kérjük a művészeket, minél nagyobb számban vegyenek részt a pályázaton.

Erre az alkalomra kérjük egyesületünk művészeit, hogy az utolsó öt év alkotásaiból válogassanak össze egy-egy táblóra való könyvjegyet és alkalmi grafikát. Ezeket kérjük Rác Mária címére (6721 Szeged, Lengyel u. 5/b.) 2011. február 28-ig elküldeni. A grafikák maximális mérete 15×15cm.

Minden műből 2 példányt kérünk postázni, a kiállítás és az archiválás céljára.

Minden sokszorosítási eljárással és számítógépes technikával készült grafika beküldhető, kivéve az eredeti grafikákat és a fénymásolatokat.

*

Kérjük az egyesületi tagdíjat a mellékelt csekken, vagy személyesen mielőbb, de legkésőbb az első negyedév folyamán rendezni. A tagdíj 2000 forint/év, mint eddig. Külföldi tagjaink tagdíja 30 euro.

SUMMARY

Imre Soós: A Newly Established Van Gogh Centre Opened in the Netherlands

The new museum named "Vincentre" was given over to the public by solemn opening ceremonies.

Members of Van Gogh family and a numerous audience have seen the opening of a new exhibition of bookplates designed in memory of the painter. Ex libris by circa ten Hungarian artists were shown here, among them Gyula Kőhegyi was prominent with his 11 bookplates.

József Zenei: A Life in Service of Art

The great lady and honorary citizen of Szeged, Márta Kopasz, graphic artist, holding the honour of Magister Emeritus as well, has recently turned her 99 years. On this occasion an exhibition